

Itsemääräämisoikeudesta pitää huolehtia

Koronaepidemia rajoitti ja haittasi itsemääräämisoikeutta monin tavoin.

Osa haitoista näkyy vieläkin.

Esimerkiksi joissakin asumisyksiköissä rajoitukset jäivät päälle, vaikka ne loppuivat muualla.

Asiat ovat huonosti, jos esimerkiksi ammattilaiset ja muut ihmiset määräävät aivan pienistäkin asioistamme.

Tämä vaikeuttaa arkeamme ja jokapäiväistä elämäämme.

Itsemääräämisoikeutta haittaa esimerkiksi se, että asumisessa ja muissa palveluissamme on pulaa työntekijöistä. Silloin rajoituksia käytetään helpommin kuin muuten.

Itsemääräämisoikeus on kuitenkin eniten kiinni asenteista. Kyseenalaistakaa vanhoja rutiineja, hankkikaa tietoa ja koulutusta itsemääräämisoikeudesta.

Kokemustoimijamme voivat kertoa, miksi itsemääräämisoikeus on tärkeää kotielämässä, töissä, opiskelussa ja vapaa-ajalla sekä ihmissuhteissa.

Itsemääräämisoikeutta pitää kunnioittaa myös silloin, kun olemme sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakkaina.

Kokemustoimijamme voivat antaa neuvoja ja opastusta siitä, miten meidät kohdataan niin, että itsemääräämisoikeus toteutuu.

Itsemääräämisoikeuttamme vahvistaa, jos saamme tietoa, neuvontaa ja ohjeita selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

Myös henkilökohtainen apu ja palvelusuunnitelma ovat hyviä keinoja, jotka auttavat meitä määräämään itse omista asioistamme.

Meidät pitää kohdata niin, että tulemme oikeasti kuulluiksi. On monia tapoja ottaa selvää ihmisen mielipiteistä ja toiveista silloinkin, kun hän ei pysty kertomaan niistä samalla tavalla kuin muut.

**Me Itse ry:n puolesta 2023
Keskisen Suomen Me Itse -ryhmät**